

Terminologies Universitàries

Estudis de Biologia Genètica

Si no trobes el terme en aquest recull,
telefona'n ► 971 17 30 62 / 30 15
escriu-nos ► slgmra@uib.cat
vine a veure'n ► Son Lledó
clica'n ► <http://slg.uib.cat/gt>

Cap a l'Espai Europeu
d'Ensenyament Superior (EEES)

Índex de termes castellans

- ácido desoxirribonucleico, 1
- ácido desoxirribonucleico cloroplástico, 2
- ácido desoxirribonucleico mitocondrial, 3
- ácido desoxirribonucleico recombinante, 4
- ácido ribonucleico, 5
- ácido ribonucleico de transferencia, 6
- ADN, 1
- ADN cloroplástico, 2
- ADN mitocondrial, 3
- ADN recombinante, 4
- ADNcp, 2
- ADNm, 3
- ADNr, 4
- alelo, 7
- aneuploide, 8
- aneuploidía, 9
- ARN, 5
- ARNt, 6
- bacteriófago, 10
- centrómero, 11
- ciclo lisogénico, 12
- ciclo lítico, 13
- clonación, 14
- código genético, 15
- codominancia, 16
- cósmido, 17
- cpDNA, 2
- cromatina, 18
- cromosoma, 19
- cromosoma accesorio, 20
- cromosoma B, 20
- cromosoma gigante, 21
- cromosoma plumoso, 22
- cromosoma politénico, 21
- cromosoma supernumerario, 20
- cromosoma X, 23
- deleción, 24
- diferenciación, 25
- dihybridismo, 26
- diploidía, 27
- DNA, 1
- DNA cloroplástico, 2
- DNA mitocondrial, 3
- DNA recombinante, 4
- dominancia, 28
- duplicación, 29
- elemento de inserción, 30
- enzima, 31
- enzima de restricción, 32
- enzimología, 33
- eucarionte, 34
- eucariota, 34
- eucromatina, 35
- fago, 10
- fenocopia, 36
- fenotipo, 37
- gen, 38
- gen homeótico, 40
- gen modificador, 41
- gen solapado, 39
- genética, 42
- genóforo, 43
- genoma, 44
- genómica, 45
- genómica estructural, 46
- genómica funcional, 47
- genoteca, 48
- genotipo, 49
- herencia, 50
- herencia citoplasmática, 51
- herencia extracromosómica, 51
- herencia extranuclear, 51
- herencia no cromosómica, 51
- heterocromatina, 52
- inversión, 53
- ji cuadrado, 54
- mapa cromosómico, 55
- mapa genético, 55
- meiosis, 56
- mendelismo, 57
- mitosis, 58
- monohybridismo, 59
- mtDNA, 3
- mutación, 60
- nucleosoma, 61
- operón, 62
- orgánulo, 63
- parasexualidad, 64
- PCR, 73
- plásmido, 65
- pleiotropía, 66
- poloidía, 67
- polaridad, 68
- polihybridismo, 69
- poliploide, 70
- poliploidía, 71
- procarionte, 72
- procariota, 72
- rDNA, 4
- reacción en cadena por la polimerasa, 73
- recesividad, 74
- recombinación, 75
- regulación, 76
- replicación, 77
- ribovirus, 78
- ribosoma, 79
- RNA, 5
- secuenciación, 82
- segregación, 80
- selección, 81
- telómero, 83
- tétrada, 84
- totipotencia, 85
- traducción, 86
- transcripción, 87
- transgén, 88
- translocación, 89
- transposición, 90
- transposón, 91
- tRNA, 6

Índex de termes anglesos

- accessory chromosome, 20
- allele, 7
- allelomorph, 7
- aneuploid, 8
- aneuploidy, 9
- B-chromosome, 20
- bacteriophage, 10
- centromere, 11
- chi-square, 54
- chloroplastic DNA, 2
- chromatin, 18
- chromosome, 19
- chromosome map, 55
- cloning, 14
- codominance, 16
- cosmid, 17
- cpDNA, 2
- cytoplasmic inheritance, 51
- deletion, 24
- deoxyribonucleic acid, 1
- differentiation, 25
- dihybridism, 26
- DNA, 1
- dominance, 28
- duplication, 29
- enzyme, 31
- enzymology, 33
- eucaryote, 34
- phenocopy, 36
- phenotype, 37
- plasmid, 65
- pleiotropy, 66
- ploidy, 67
- polarity, 68
- polyhybridism, 69
- polymerase chain reaction, 73
- polyploid, 70
- polyploidy, 71
- polytene chromosome, 21
- procaryote, 72
- prokaryote, 72
- rDNA, 4
- recessivity, 74
- recombinant DNA, 4
- recombination, 75
- giant chromosome, 21
- heterochromatin, 52
- homeotic gene, 40
- inheritance, 50
- insertion element, 30
- insertion sequence, 30
- inversion, 53
- IS element, 30
- lampbrush chromosome, 22
- lysogenic cycle, 12
- lytic cycle, 13
- meiosis, 56
- mendelism, 57
- mitochondrial DNA, 3
- mitosis, 58
- modifier gene, 41
- modifying gene, 41
- monohybridism, 59
- mtDNA, 3
- mutation, 60
- nucleosome, 61
- operon, 62
- organelle, 63
- overlapping gene, 39
- parasexual mechanisms, 64
- parasexual processes, 64
- PCR, 73
- phage, 10
- translocation, 89
- transposition, 90
- transposon, 91
- tRNA, 6
- X chromosome, 23

GT

Gabinet de
Terminologia

El Gabinet de Terminologia us presenta aquesta col·lecció de Terminologies Universitàries en format reduït per als estudiants. Contenen la terminologia bàsica d'assignatures de determinats estudis que s'imparteixen a la UIB. Es presenten en tres llengües: català, castellà i anglès. Els termes estan ordenats alfabèticament a partir del terme català, amb les equivalències en castellà i anglès al costat. Cada terme està numerat per poder facilitar-ne la cerca a partir dels índexs castellà i anglès. S'indica la categoria grammatical de tots els termes, representada amb les abreviacions següents:

m → substantiu masculí
f → substantiu femení
n → substantiu
pl n → substantiu plural
adj → adjectiu

Elaboració:
M. Magdalena Ramon Andreu (coord.)
Cristina Robles de Pedro
Gabinet de Terminologia

Professora col-laboradora:
Dra. M. Misericòrdia Ramon Juanpere
Departament de Biologia

© del text: les autors
© de l'edició: Servei Lingüístic. Universitat de les Illes Balears
DL: PM 1714-2011

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
1	àcid desoxiribonucleic m <i>sigla ADN m (*)</i> <i>sigla DNA m (*)</i>	àcido desoxirribonucleico <i>m</i> ADN <i>m</i> DNA <i>m</i>	deoxyribonucleic acid <i>n</i> DNA <i>n</i>
2	àcid desoxiribonucleic cloroplàstic m ADN cloroplàstic m DNA cloroplàstic m <i>sigla ADNcp m (*)</i> <i>sigla cpDNA m (*)</i>	àcido desoxirribonucleico cloroplástico <i>m</i> ADN cloroplástico <i>m</i> DNA cloroplástico <i>m</i> ADNcp <i>m</i> cpDNA <i>m</i>	chloroplastic DNA <i>n</i> cpDNA <i>n</i>
3	àcid desoxiribonucleic mitocondrial m ADN mitocondrial m DNA mitocondrial m <i>sigla ADNm t m (*)</i> <i>sigla mtDNA m (*)</i>	àcido desoxirribonucleico mitocondrial <i>m</i> ADN mitocondrial <i>m</i> DNA mitocondrial <i>m</i> ADNm <i>m</i> mtDNA <i>m</i>	mitochondrial DNA <i>n</i> mtDNA <i>n</i>
4	àcid desoxiribonucleic recombinant m ADN recombinant m DNA recombinant m <i>sigla ADNr m (*)</i> <i>sigla rDNA m (*)</i>	àcido desoxirribonucleico recombinante <i>m</i> ADN recombinante <i>m</i> DNA recombinante <i>m</i> ADNr <i>m</i> rDNA <i>m</i>	recombinant DNA <i>n</i> rDNA <i>n</i>
5	àcid ribonucleic m <i>sigla ARN m (*)</i> <i>sigla RNA m (*)</i>	àcido ribonucleico <i>m</i> ARN <i>m</i> RNA <i>m</i>	ribonucleic acid <i>n</i> RNA <i>n</i>
6	àcid ribonucleic de transferència m <i>sigla ARNt m (*)</i> <i>sigla tRNA m (*)</i>	àcido ribonucleico de transferència <i>m</i> ARNt <i>m</i> tRNA <i>m</i>	transfer ribonucleic acid <i>n</i> tRNA <i>n</i>
7	al·lel m	alelo <i>m</i>	allele <i>n</i> allelomorph <i>n</i>
8	aneuploide adj	aneuploide <i>adj</i>	aneuploid <i>adj</i>
9	aneuploidia f	aneuploidia <i>f</i>	aneuploidy <i>n</i>
10	bacteriófag m <i>fag m</i>	bacteriófago <i>m</i> fago <i>m</i>	bacteriophage <i>n</i> phage <i>n</i>
11	centròmer m	centròmero <i>m</i>	centromere <i>n</i>
12	cicle lisogènic m	ciclo lisogénico <i>m</i>	lysogenic cycle <i>n</i>
13	cicle lític m	ciclo lítico <i>m</i>	lytic cycle <i>n</i>
14	clonatge m	clonación <i>f</i>	cloning <i>n</i>
15	codi genètic m	código genético <i>m</i>	genetic code <i>n</i>
16	codominància f	codominancia <i>f</i>	codominance <i>n</i>
17	cosmidi m	cósmido <i>m</i>	cosmid <i>n</i>
18	cromatina f	cromatina <i>f</i>	chromatin <i>n</i>
19	cromosoma m	cromosoma <i>m</i>	chromosome <i>n</i>
20	cromosoma accessori m cromosoma B m cromosoma supernumerari m	cromosoma <i>m</i> accesorio <i>m</i> cromosoma B <i>m</i> cromosoma supernumerario <i>m</i>	accessory chromosome <i>n</i> B-chromosome <i>n</i> supernumerary chromosome <i>n</i>
21	cromosoma gegant m cromosoma politànic m	cromosoma gigante <i>m</i> cromosoma politénico <i>m</i>	giant chromosome <i>n</i> polypene chromosome <i>n</i>

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
22	cromosoma plomós m	cromosoma plumoso <i>m</i>	lampbrush chromosome <i>n</i>
23	cromosoma X m	cromosoma X <i>m</i>	X chromosome <i>n</i>
24	deleció f	delección <i>f</i>	deletion <i>n</i>
25	diferenciació f	diferenciación <i>f</i>	differentiation <i>n</i>
26	dihibridisme m	dihybridismo <i>m</i>	dihybridism <i>n</i>
27	diploïdia f	diploidia <i>f</i>	diploidy <i>n</i>
28	dominància f	dominancia <i>f</i>	dominance <i>n</i>
29	duplicació f	duplicación <i>f</i>	duplication <i>n</i>
30	element d'inserció m	elemento de inserción <i>m</i>	insertion element <i>n</i> insertion sequence <i>n</i> IS element <i>n</i>
31	enzim m	enzima <i>f</i>	enzyme <i>n</i>
32	enzim de restricció m	enzima de restricción <i>f</i>	restriction enzyme <i>n</i>
33	enzimologia f	enzimología <i>f</i>	enzymology <i>n</i>
34	eucariota m	eucarionte <i>m</i>	eucaryote <i>n</i> eukaryote <i>n</i>
35	eucromatina f	eucromatina <i>f</i>	euchromatin <i>n</i>
36	fenòcipia f	fenocopia <i>f</i>	phenocopy <i>n</i>
37	fenotip m	fenotipo <i>m</i>	phenotype <i>n</i>
38	gen m	gen <i>m</i>	gene <i>n</i>
39	gen cavalcat m	gen solapado <i>m</i>	overlapping gene <i>n</i>
40	gen homeòtic m	gen homeótico <i>m</i>	homeotic gene <i>n</i>
41	gen modificador m	gen modificador <i>m</i>	modifier gene <i>n</i> modifying gene <i>n</i>
42	genètica f	genética <i>f</i>	genetics <i>n</i>
43	genòfor m	genóforo <i>m</i>	genophore <i>n</i>
44	genoma m	genoma <i>m</i>	genome <i>n</i>
45	genòmica f	genómica <i>f</i>	genomics <i>n</i>
46	genòmica estructural f	genómica estructural <i>f</i>	structural genomics <i>n</i>
47	genòmica funcional f	genómica funcional <i>f</i>	functional genomics <i>n</i>
48	genoteca f	genoteca <i>f</i>	gene library <i>n</i>
49	genotip m	genotipo <i>m</i>	genotype <i>n</i>
50	herència f	herencia <i>f</i>	inheritance <i>n</i>
51	herència citoplasmàtica f herència extracromosòmica f	herencia citoplasmática <i>f</i> herencia extracromosómica <i>f</i>	cytoplasmic inheritance <i>n</i> extrachromosomal inheritance <i>n</i> extranuclear inheritance <i>n</i> cromosómica <i>f</i>
52	heterocromatina f	heterocromatina <i>f</i>	heterochromatin <i>n</i>
53	inversió f	inversión <i>f</i>	inversion <i>n</i>
54	khi quadrat f	ji cuadrado <i>f</i>	chi-square <i>n</i>
55	mapa cromosòmic m mapa genètic m	mapa cromosómico <i>m</i> mapa genético <i>m</i>	chromosome map <i>n</i> genetic map <i>n</i>
56	meiosi f	meiosis <i>f</i>	meiosis <i>n</i>
57	mendelisme m	mendelismo <i>m</i>	mendelism <i>n</i>
58	mitosi f	mitosis <i>f</i>	mitosis <i>n</i>
59	monohibridisme m	monohibridismo <i>m</i>	monohybridism <i>n</i>
60	mutació f	mutación <i>f</i>	mutation <i>n</i>

	CATALÀ	CASTELLÀ	ANGLÈS
61	nucleosoma m	nucleosoma <i>m</i>	nucleosome <i>n</i>
62	operó m	operón <i>m</i>	operator <i>n</i>
63	orgànula m	orgánulo <i>m</i>	organelle <i>n</i>
64	parosexualitat f	parosexualidad <i>f</i>	parasexual mechanisms <i>pl n</i> parasexual processes <i>pl n</i>
65	plasmidi m	plásmido <i>m</i>	plasmid <i>n</i>
66	pleiotropia f	pleiotropía <i>f</i>	pleiotropy <i>n</i>
67	ploïdia f	ploidia <i>f</i>	ploidy <i>n</i>
68	polaritat f	polaridad <i>f</i>	polarity <i>n</i>
69	polihibridisme m	polihybridismo <i>m</i>	polyhybridism <i>n</i>
70	poliploide adj	poliploide <i>adj</i>	polyploid <i>adj</i>
71	poliploidia f	poliploidia <i>f</i>	polyploidy <i>n</i>
72	procariota m	procarionte <i>m</i>	prokaryote <i>n</i> procariota <i>m</i>
73	reacció en cadena per la polimerasa f <i>sigla PCR f</i>	reacción en cadena por la polimerasa <i>f</i> PCR <i>f</i>	polymerase chain reaction <i>n</i> PCR <i>n</i>
74	recessivitat f	recesividad <i>f</i>	recessivity <i>n</i>
75	recombinació f	recombinación <i>f</i>	recombination <i>n</i>
76	regulació f	regulación <i>f</i>	regulation <i>n</i>
77	replicació f	replicación <i>f</i>	replication <i>n</i>
78	retrovirus m	retrovirus <i>m</i>	retrovirus <i>n</i>
79	ribosoma m	ribosoma <i>m</i>	ribosome <i>n</i>
80	segregació f	segregación <i>f</i>	segregation <i>n</i>
81	selecció f	selección <i>f</i>	selection <i>n</i>
82	seqüenciació f	secuenciación <i>f</i>	sequencing <i>n</i>
83	telòmer m	telómero <i>m</i>	telomere <i>n</i>
84	tetrada f	tetrada <i>f</i>	tetrad <i>n</i>
85	totipotència f	totipotencia <i>f</i>	totipotency <i>n</i>
86	traducció f	traducción <i>f</i>	translation <i>n</i>
87	transcripció f	transcripción <i>f</i>	transcription <i>n</i>
88	transgén m	transgén <i>m</i>	transgene <i>n</i>
89	translocació f	translocación <i>f</i>	translocation <i>n</i>
90	transposició f	transposición <i>f</i>	transposition <i>n</i>
91	transposò m	transposón <i>m</i>	transposon <i>n</i>

(*) Es recomana l'ús de les sigles DNA i RNA en textos científics, atès que són fàcilment identificables dans la comunitat científica internacional. Les formes ADN i ARN són preferibles, però, en un àmbit divulgatiu. Les sigles creades a partir de les formes DNA i RNA seguiran preferentment l'ordre internacional (mtDNA, rDNA, tRNA...), i només secundàriament i en un àmbit divulgatiu es formaran a partir de l'ordre romànic ADN i ARN (ADNm, ADNr, ARNt...).